

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
03.12.2020

Зеленодольск
шәһәре

КАРАР
№2315

2021 - 2023 елларга Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районында терроризмны һәм экстремизмны профилактикалау буенча муниципаль программаны раслау турында

2003 елның 6 октябрдәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясындагы 6.1 өлеше, 2006 елның 6 мартындагы «Терроризмга каршы торы турында» 35-ФЗ номерлы, 2002 елның 25 июлендәге «Экстремистлык эшчәнлегенә каршы торы турында» 114-ФЗ номерлы Федераль законнар нигезендә, һәм Россия Федерациясе Президентының 2006 елның 15 февралендәге «Терроризмга каршы торы чаралары турында» 116 номерлы Указы һәм Россия Федерациясе Президенты тарафыннан расланган 2013-2018 елларга Россия Федерациясендә терроризм идеологиясенә каршы торының комплекслы планына, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Уставына таянып, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРЭ:

1. 2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районында террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалауның муниципаль программасын расларга һәм аны 2021 елның 1 гыйнварыннан гамәлгә кертергә (кушымта).

2. «2018-2020 елларга Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районында террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалауның муниципаль программасын раслау турында» 2018 елның 26 мартындагы 696 номерлы һәм «2018-2020 елларга Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районында террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалауның муниципаль программасына үзгәрешләр кертү турында» 2019 елның 28 гыйнварындагы 199 номерлы карарын 2021 елның 1 гыйнварыннан үз көчләрен югалткан дип танырга.

3. Зеленодольск муниципаль районы Советы Аппаратының жәмәгәтчелек һәм массакүләм мәгълүмат чаралары белән элемтә бүлеге начальнигы Р. З. Хажиевқа әлеге карарны Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составында Зеленодольск муниципаль районы сайтында. (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>)«Интернет»мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырырга .

4. Зеленодольск муниципаль районы жирле үзидарә органнарына, муниципаль учреждениеләргә, оешмаларга һәм предприятиеләргә, милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, 2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районнда террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау муниципаль программасы чараларын тормышка ашыруда актив катнашырга тәкъдим итәргә.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз җаваплылыгымда калдырам.

Житәкчее

И.Р. Ганиев

Зеленодольск муниципаль районы Башкарма
комитеты карарына
кушымта
03.12.2020 ел, №2315

**2021-2023 ЕЛЛАРГА ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗЕЛЕНДОЛЬСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА
ТЕРРОРЧЫЛЫКНЫ ҺӘМ ЭКСТРЕМИЗМНЫ ПРОФИЛАКТИКАЛАУ
МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ**

ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районында террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалауның муниципаль программасы
Программаны эшләү өчен нигез	Россия Федерациясе Президенты тарафыннан расланган «Террорчылыкка каршы тору турында» 2006 елның 06 мартындагы 35-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы, « Экстремистлык эшчәнлегенә каршы тору турында » 2002 елның 25 июлендәгә 114-ФЗ номерлы, Россия Федерациясе Президенты тарафыннан расланган «Террорчылыкка каршы көрәш чаралары турында» 2006 елның 15 февралендәгә 116 номерлы һәм 2018 елның 28 декабрдәгә «2019-2023 елларга Россия Федерациясендә террорчылык идеологиясенә каршы тору комплекслы планы» Указы
Программаның координаторы	Зеленодольск муниципаль районы Советының законлылык, хокук тәртибе, регламент һәм депутат этикасы буенча комиссиясе
Программаның төп эшләүчесе	Зеленодольск муниципаль районында террорчылыкка каршы комиссия
Программаны башкаручылар	Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты һәм аның структур бүлекчәләре, Зеленодольск муниципаль районының жирле үзидарә органнары башлыклары, Зеленодольск муниципаль районында террорчылыкка каршы комиссия, Россия Эчке эшләр министрлыгының Зеленодольск районы буенча бүлеге, РФ ФКХ ТР буенча бүлеге, Зеленодольск муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге, «Зеленодольск РҮХ» ДАССО, «Татмедиа» ААҖ филиалы, Зеленодольск шәһәр прокуратурасы, дини, ижтимагый, белем бирү һәм фәнни оешмалар (киләшү буенча).
Программаның максаты:	Зеленодольск муниципаль районы территориясендә яшәүче гражданның экстремизмга һәм террорчылыкка каршы тору, аларның чагылышларын профилактикалау һәм кисәтү нигезендә , законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау дәрәжәсен арттыру;

Программаның бурычлары	<p>Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм профессиональ жирлектә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау;</p> <p>Террорчылык һәм экстремизм идеологиясе күренешләренә халыкның түземсезлек атмосферасын булдыруга юнәлтелгән жәмәгәтчелек фикерен формалаштыру;</p> <p>Яшьләр арасында толерантлык һәм этникара мәдәният формалаштыру, агрессив тәртипне профилактикалау;</p> <p>Зеленодольск муниципаль районы халкына террорчылыкка һәм экстремизмга каршы тору мәсьәләләре буенча мәгълүмат житкерү;</p> <p>Экстремистик характердагы гамәлләр кылуга китерә торган сәбәпләрне һәм шартларны бетерүгә юнәлдерелгән балалар һәм яшьләр арасында тәрбия эшен оештыру.</p>				
Программаны тормышка ашыру вакыты	2021-2023 еллар				
Программаны финанслау (күләме һәм чыганаclarы)	Финанслау	Программаны тормышка ашыру еллары			
		2021 ел	2022 ел	2023 ел	Тормышка ашыру чорында барлыгы
	Муниципаль бюджет (мең сум)	315	315	315	945
	Республика бюджеты (мең сум)	0	0	0	0
	Федераль бюджет (мең сум)	0	0	0	0
	Башка чыганаclar (мең сум)	0	0	0	0
	Барлыгы (мең сум)	315	315	315	945
<p>Өлеге программаны тормышка ашыру белән бәйле чараларны финанслау тиешле финанс елына Зеленодольск муниципаль районы бюджетында расланган ассигнованиеләр чикләрендә гамәлгә ашырыла. Программаны тормышка ашыру өчен тотылган акчаларның күләме Зеленодольск муниципаль районы территориясендә район бюджеты мөмкинлекләреннән, инфляция процессларыннан һәм икътисади вазгыятьтән чыгып, төгәлләштерелергә һәм төзәтмәләр кертелергә мөмкин.</p>					

<p>Программаны тормышка ашыруның көтелгән соңгы нәтижәләре</p>	<p>Программаны тормышка ашыруның йомгаклау нәтижәләре:</p> <ul style="list-style-type: none"> - жирле үзидарә органнының террорчылыкны һәм экстремизмны, ксенофобия, милли һәм раса түземсезлек күрсәтүләргә профилактикалау буенча эш формаларын һәм методларын камилләштерү, Зеленодольск муниципаль районы территориясендә этник дискриминациягә каршы тору ; - укучылар арасында интернационализм, татулык, милли һәм дини түземлек культурасын тарату; - террорчылык һәм экстремизм күренешләренә барлык фактларына түземсезлек формалаштыру; - башка этник һәм дини берләшмәләр вәкилләренә толерант караш формалаштыру; - яшьләр арасында этникара татулык һәм толерантлык атмосферасын ныгыту һәм үстерү; - Зеленодольск муниципаль районы территориясендә толерантлык, гражданлык бердәмлеге, башка мәдәниятләргә хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати киңлек формалаштыру, шул исәптән муниципаль массакуләм мәгълүмат чаралары аша.
<p>Программаның үтәлешен контрольдә тоту</p>	<p>Программаның үтәлешен Зеленодольск муниципаль районы Советының законлылык, хокук тәртибе, регламент һәм депутат этикасы буенча даими депутат комиссиясе гомуми контрольдә тоту.</p> <p>Зеленодольск муниципаль районында террорчылыкка каршы комиссия һәр ел йомгаклары буенча социаль-икътисади вазгыятьне исәпкә алып, Программа чараларын төгәлләштерү буенча билгеләнгән тәртиптә тәкъдимнәр кертә.</p>

I. ПРОГРАММА ЧИШЕЛЭШЕНЭ ЮНЭЛТЕЛГЭН ПРОБЛЕМАНЫ ТАСВИРЛАУ

Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының 2018 елның 26 мартындагы 696 номерлы карары белән расланган, 2018-2020 елларга Зеленодольск муниципаль районында террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау программасын тормышка ашыру, Зеленодольск муниципаль районы территориясендә террорчылык һәм экстремизм актларын башкару куркынычы дәрәжәсен тулаем тотрыклыландырырга мөмкинлек бирде. Әлеге Программа аның белән концептуаль дөвәмчанлыкны саклый.

Зеленодольск муниципаль районында иҗтимагый-сәяси хәл тотрыклы.

Сирия һәм Гыйрак территориясендә террорчылык оешмалары әгъзаларының эшчәнлеген, Татарстан Республикасында халыкара террорчылык һәм экстремистик оешмалар әгъзалары һәм ярдәмчеләренәң булуы тышкы куркыныч тудыручы фактор булып тора.

Район территориясендә террорчылыкка каршы тору өлкәсендәгә хәлгә йогынты ясай торган төп эчке куркыныч тудыручы факторлар булып түбәндәгеләр тора:

- эш эзләү һәм эшкә урнашу белән бәйлә якин чит илләрдән миграция агымнары;

- икътисадтагы кризис күренешләре (халыкның тормыш дәрәжәсе кимү һәм эшсезлекнең үсүе), шул исәптән озак вакытлы карантин мәгълүматларына бәйлә һәм социаль каршылыклар көчәе;

- район территориясендә экстремистлыкка каршы тору линиясе буенча оператив-профилактик үчетта торучы теркәлгән затларның һәм аларның якин туганнарының (хатыннарының, ирләренәң, балаларының һәм фикердәшләренәң) булуы;

- «кайнар нокталарда» хәрби хәрәкәтләрдә катнашкан затларның булуы һәм аларның жәмгыятьтә житәрлек дәрәжәдә социализацияләнмәве;

- деструктив берләшмәләренәң Интернет челтәре аша яшьләр мохитенә тискәре йогынтысы;

- радикаль теологик өйрәнүләр тарафдарларының дини мохиткә тискәре йогынтысы;

- террористик көчлөләрнең потенциал объектларының, мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, спорт һәм сәүдә объектларының һәм кешеләр күпләп була торган урыннарның террорчылыкка каршы яклануында булган житешсезлекләре.

Район территориясендә 6 партия һәм иҗтимагый-сәяси хәрәкәтләр теркәлгән. КПРФ зур активлык күрсәтә.

Дини һәм иҗтимагый берләшмәләр вәкилләре кылган, шулай ук эшчәнлекләре милли ызгыш һәм дини экстремизм идеяләрен таратуга юнәлтелгән иҗтимагый һәм дини берләшмәләр төзү һәм аларның эшләве белән бәйлә жинаятьләренәң үткәрелгән чаралары барышында ачыкланмаган. Шулай ук кеше һәм граждән хокукларын һәм ирекләрен бозуга юнәлдерелгән массакуләм мәгълүмат чаралары, кеше һәм граждән хокукларын һәм ирекләрен бозуга юнәлдерелгән гамәлләрне оештыруны, эзерләүне һәм кылуны планлаштыручы коммерциягә карамаган оешмалар һәм коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган чит ил оешмалары ачыкланмаган.

Хәзергә вакытта Зеленодольск муниципаль районы территориясендә 46 мөселман дини оешмасы (44 мәчет, 1 мәдрәсә тибында якшәмбе мәктәбе һәм 1 хатын-кыз мөселман оешмасы) һәм 14 православие дини оешмасы (храмнар һәм чиркәү) урнашкан.

Зеленодольск муниципаль районы территориясендә 5 традицион булмаган дини оешма үз эшчәнлеген башкара. Эшчәнлек даими рәвештә полиция хезмәткәрләре көче белән тикшерелә, экстремизмга һәм террорчылыкка каршы тору линиясе буенча максатчан профилактик эш алып барыла.

Экстремистлыкка корылган оешмалар табылмады. Шунуң белән бергә, Зеленодольск шәһәрәндә экстремистик оешмаларның карашын хуплаучы һәм үз эшчәнлекләрен Казан шәһәрәндә, ТР һәм РФ башка төбәкләрендә тормышка ашыручы кайбер кешеләр бар. Әлеге затлар экстремизмга каршы тору линиясе буенча оператив-профилактик исәптә тора.

Район хакимиятенәң сәяси, иҗтимагый һәм дини берләшмәләр лидерлары белән тыгыз хезмәттәшлегә нәтижәсендә соңгы 3 елда милләтара, диниара конфликтлар теркәлмәде. Милләтара конфликтларга алшартлар юк.

Белем бирү учреждениеләрендә хокукка каршы торышны, террорчылык һәм экстремизм чагылышларын профилактикалау максатларында хокук саклау органнары белән берлектә яшүсмерләр арасында вәзгыять мониторингы оештырылды, деструктив юнәлешле төркемнәрнең социаль челтәрләрендә укучыларга йогынтысын минимальләштерүгә юнәлдерелгән мәгариф учреждениеләрендә чаралар уздырыла.

Районда миграция вәзгыяте, дәүләт структурасы да, Зеленодольск муниципаль районында террорчылыкка каршы комиссиясе дә, контрольдә тора.

Миграция процессларын статистик күзәтү максатларында, Россия Эчке эшләр министрлығының Зеленодольск районы буенча бүлегенең миграция мәсьәләләре бүлөгә дәүләт статистикасы органнарына яшәү урыны буенча чит ил гражданнын теркәү, шулай ук чит ил гражданнын һәм гражданлыгы булмаган затларны тору урыны буенча исәпкә кую турында мәгълүмат җибәрә.

2020 елның 1 яртыеллыгында Зеленодольск муниципаль районында 1228 (АППГ - 1839)чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар миграция исәбенә куелды. Яшәү урыны буенча миграцион исәпкә 199 (АППГ – 209)чит ил гражданы куелган , тору урыны буенча 1029 (АППГ – 1630) чит ил гражданы куелган

Зеленодольск районы территориясендә урнашкан мигрантларның төп өлешен БДБ илләре гражданны тәшкил итә.

Миграцион учетка 606(АППГ -644) чит ил гражданы куелган .

Зеленодольск районында яшәү төрләре буенча 560 (АППГ -575)чит ил гражданы һәм гражданлыгы булмаган зат яши .

Яшәү төрләре буенча чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар иң күп: Зеленодольск ш., Васильево шт п, Карамалы Тау штп, Осиново авылында.

Вақытлыча яшәүгә рөхсәт буенча 219 (АППГ – 358)чит ил гражданы һәм гражданлыгы булмаган зат яши.

Беренче яртыеллыкта РФ гражданлыгын - 81 кеше (АППГ – 90) алган.

«Россия Федерациясендә чит ил гражданнының хокукый хәле турында «Федераль законга һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2010 елның 19 маендагы 86 – ФЗ номерлы федераль закон нигезләмәләрен гамәлгә ашыру буенча эш бирүчеләр һәм милли – мәдәни берләшмәләр җитәкчеләре арасында мәгълүмати-аңлату эшләре алып барыла.

Гомумән, районга җәлеп ителгән чит ил эшче көчләре жирле хезмәт базарына сизелерлек йогынты ясамый. Чит ил эшче көчләренең күпчелек өлеше авыр хезмәт шартлары булган эшче һөнәрләр буенча хужалык итүче субъектлар тарафыннан , шулай ук жирле халык өчен җәлеп ителмәгән белгечлекләр буенча кулланыла. Зеленодольск районы эш бирүчеләре тарафыннан югары квалификацияле чит ил белгечләре җәлеп ителми.

Зеленодольск районында чит ил гражданнының яшәве белән бәйле оператив хәл тотрыклы һәм районда криминоген хәлгә йогынты ясамый.

ЗМР территориясендә 13 махсус әһәмияткә ия һәм тормыш белән тәэмин итү объекты урнашкан (аеруча мөһим-4, куркыныч дәрәжәсе югары булган-1, тормыш белән тәэмин итү-8). Барлык объектлар да паспортлаштырылган.

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2015 елның 25 мартындагы 272 номерлы карарын үтәү йөзеннән, ЗМР Башлыгының 2019 елның 15 ноябрәндәге 25 номерлы боерыгы белән ЗМР территориясендә 8 объект массакүләм булу урыннары исемлегә расланды.

№	Кешеләр күпләп була торган объектлар	Барлыгы	Категория буенча		
			I	II	III
1	Жәйге балалар сәламәтләндеру лагерьлары	2			
2	Санаторий-профилакторийлар	4	0	6	2
3	Зират	2			
	Нәтижә:	8			

2020 елның 1 июленә карата паспортлаштырылган:

- Мәдәният өлкәсендә 44 объект (РФ ПП 176), 100 % паспортлаштырылган;
- 10 спорт объекты (РФ ПП 202), 100%; паспортлаштырылган;
- 92 мәгариф объекты (РФ ПП 1006), 100% паспортлаштырылган.

Мәгариф, мәдәният, социаль яклау , спорт объектларының, паркларның, балаларны сәламәтләндрү лагерларының, шулай ук дини объектларның террорчылыкка каршы сакланышының аеруча хас житешсезлекләр булып түбәндәгеләр кала: видеокүзәтү системаларының туры килмәве; физик сак булмау; контроль һәм керү белән идарә итү системасы булмау; хәбәр итү һәм эвакуация белән идарә итү системасы булмау.

Объектларны террорчылыкка каршы сакланышы буенча үткәрелә торган чараларга карамастан, максатчан финанслау булмау сәбәпле, аларны тиешле дәрәжәгә китерү мәсьәләсе шактый кискен тора.

Хокук саклау органнарында 30 кеше профилактик исәптә тора, шуларның 18е – дини экстремизм линиясе буенча, 12 кеше - яшьләр экстремизмы линиясе буенча (10сы – «Скинхедлар»НМО, 1се - «Антифа» НМО, 1се-халыкның протест төркеме). Чит ил дәүләте территориясенә законсыз коралланган оешмаларда катнашу өчен киткән 2 зат теркәлгән, аларга карата жинаять эшләре кузгатылган. Профилактик учетта торучы затларга һәм аларның якин туганнарына карата адреслы профилактик чаралар үткәрелә. Хәзерге вакытта югарырак күрсәтелгән контингент экстремистлык характерындагы активлык күрсәтми һәм аларга карата кисәтү мәгълүматы булмаган.

ЗМРда террорчылыкка каршы комиссия каршында 2019 елның 24 октябрәндәге 01-03-02-07 номерлы АТК карары белән террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау мәсьәләләре буенча ведомствоара эшче төркем төзелде һәм аның шәхси составы расланды. 2020 елның 1 октябрә торышы буенча «Аерым игътибар» категориясендәге, адреслы профилактик чаралар уздыру тиешле затлар исемлегенә, 10 кеше кертелгән.

Адреслы ярдәм күрсәтү һәм мөмкин булган тискәре нәтижеләрне минимальләштерү буенча кирәкле чаралар билгеләнде. Һәр тәрбияләнүчегә ведомствоара эшче төркем әгъзалары арасынан жаваплы хезмәткәрләр беркетелгән. «Аерым игътибар» категориясендәге һәр затка, конфиденциальлек режимын саклап, тупланган эшләр ачылган. «Аерым игътибар » төркеменә керүче затларга карата профилактик эш һәм адреслы ярдәм чаралары комплексы билгеләнде.

Бигрәктә экстремизмча риск төркеме булып яшьләр чыгыш ясый, бу социаль-икътисадый һәм этнодини факторларга бәйле. Яшьләрнең гомумбелем һәм гомуммәдәни дәрәжәсенә кимүе аеруча сагайта, моның белән экстремистик рухтагы радикаль сәяси һәм дини көчләр файдалана.

Экстремизм, террорчылык һәм жинаятьчелек ижтимагый куркынычсызлыкка реаль куркыныч тудыра һәм ижтимагый торышның барлык өлкәләренә тискәре йогынты ясый.

Зеленодольск муниципаль районында милләтара тынычлыкны һәм татулыкны саклау буенча уңай тәҗрибә тупланган, башлангыч стадиядә экстремизм куркынычын бетерү, халыкның толерантлыгын арттыру һәм этносоциаль һәм дини каршылыкларны жинү буенча актив эш алып барыла.

Экстремизмга, террорчылыкка, хокук бозулар кылуга ярдәм итүче сәбәпләрне һәм шартларны кисәтүгә, ачыклауга, юк итүгә юнәлдерелгән чараларга системалы якин килү , районда социаль-икътисадый вәзгыятьне яхшыртуның иң мөһим шартларыннан берсе булып тора. Мондый алымны гамәлгә ашыру өчен террорчылыкны, экстремизмны профилактикалау һәм жәмәгать тәртибен саклау буенча халыкның ирекле формованиеләре эшчәнлегә өчен шартлар тудыру буенча, хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә жирле үзидарә потенциалыннан һәм башка субъектлардан максималъ файдалануны күздә тоткан, муниципаль программа кирәк.

Программа үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту өчен ачык документ булып тора.

II. ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП МАКСАТЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ

Программаның максаты- Зеленодольск муниципаль районы территориясендә яшәүче гражданның экстремизмга һәм террорчылыкка каршы тору, аларның чагылышларын

профилактикалау һәм кисәтү нигезендә , законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау дәрәжәсен арттыру;

Программаның төп бурычлары түбәндәгеләр:

1) милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ жирлектә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау;

2) террорчылык һәм экстремизм идеологиясе күренешләренә халыкның түземсезлек атмосферасын булдыруга юнәлтелгән жәмәгәтчелек фикерен формалаштыру;

3) яшьләр арасында толерантлык һәм этникара мэдәният формалаштыру, агрессив тәртипне профилактикалау;

4) Зеленодольск муниципаль районы халкына террорчылыкка һәм экстремизмга каршы тору мәсьәләләре буенча мәгълүмат житкерү ;

5) хокук саклау органнарына әлеге категориядәге хокук бозуларны һәм жинаятьләрне ачыклауда, шулай ук аларның нәтижәләрен бетерүдә ярдәм итү;

7) башка милләт һәм дини конфессияләр кешеләренә карата толерант тәртипне пропагандалау;

7) экстремистик характердагы гамәлләр кылуга китерә торган сәбәпләренә һәм шартларны бетерүгә юнәлдерелгән балалар һәм яшьләр арасында тәрбия эшен оештыру.

III. ПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫ

Зеленодольск муниципаль районының жирле бюджеты акчалары хисабына башкарыла торган программа чаралары исемлеге һәм учреждениеләр, предприятие һәм оешмаларның чыгымнары сметасында каралган чаралар исәбеннән тормышка ашырыла торган чаралар исемлеге әлеге Программага кушымтада китерелгән.

Программа түбәндәге принципларга таянып тормышка ашырыла:

1. Экстремизм һәм террорчылык күренешләренә каршы тору һәм профилактика өлкәсендә **актив мәгълүмати сәясәт принцибы**. Күп гасырлык мэдәни-тарихи мираска һәм Татарстан Республикасының күп конфессияле һәм күп милләтле жәмгыятенә мэдәни интеграциясендәге уңай тәҗрибәгә таянып, «Мин - Россия гражданы» позитив гражданлык идеологиясен пропагандалау;
2. **Социаль ярдәм принцибы**-конструктив иҗтимагый инициативаларга таяныч , программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыру өчен халыкның социаль актив өлешен җәлеп итү;
3. **Экстремизм һәм терроризм** күренешләренә актив каршы тору һәм профилактика принцибы. Программаны гамәлгә ашыруның актив сәясәте хәвеф-хәтәр чыганаclarын үз вакытында, төгәл ачыклау һәм аларга алдан илтифат итүгә юнәлдерелгән;
4. **Килештерелгән идарә принцибы** - комплекслылык, ведомствоара координацияләү, һәм программаның максатларына һәм бурычларына ирешү дәрәжәсен даими контрольдә тоту;
5. **Чынбарлык принцибы** - «кире элементә» дән файдалану, мониторинг программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыру.

IV. ПРОГРАММАНЫ РЕСУРСЛАР БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТҮНЕ НИГЕЗЛӘУ

Программаны тормышка ашыру чорында барлыгы-945 мең сум, шул исәптән программаны гамәлгә ашыру еллары буенча:

2021 ел-315 мең сум.;

2022 ел-315 мең сум.;

2023 ел-315 мең сум.

Әлеге Программаны тормышка ашыру белән бәйле чараларны финанслау тиешле финанс елына Зеленодольск муниципаль районы бюджетында расланган ассигнованиеләр цикләрендә гамәлгә ашырыла.

Программаны тормышка ашыру өчен тотылган акча күлөмө, Зеленодольск муниципаль районы территориясендәге район бюджеты мөмкинлекләрәннән, инфляция процессларыннан һәм икътисади вазгыяттән чыгып, төгәлләштерелергә һәм төзәтмәләр кертергә мөмкин.

V. ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ МЕХАНИЗМЫ

Террорчылык һәм экстремизмны профилактикалау эшчәнлеген координацияләү Зеленодольск муниципаль районында Террорчылыкка каршы комиссия тарафыннан башкарыла. Террорчылыкка каршы комиссия тарафыннан кабул ителгән карарлар (беркетмәләр) Зеленодольск муниципаль районы предприятияләре, учреждениеләре һәм оешмалары житәкчеләре тарафыннан үтәлергә тиеш. Террорчылыкка каршы комиссия эшендә катнашу өчен суд органнары һәм прокуратура органнары вәкилләре аларның ризалыгы белән чакырыла ала. Террорчылык һәм экстремизмны профилактикалау өлкәсендә Террорчылыкка каршы комиссия вәкаләтләрәнә түбәндәгеләр керә:

террорчылык һәм экстремизмны профилактикалау торышына комплекслы анализ үткәру һәм алга таба профилактика субъектларына тәкъдимнәр эзерләү;

террорчылык һәм экстремизмны профилактикалау буенча эш планнарын эшләү, аларның үтәлешен контрольдә тоту;

республика террорчылыкка каршы комиссиясенә профилактик эшчәнлекнең торышы турында мәгълүмат бирү, аның нәтижәләлеген арттыру буенча тәкъдимнәр керту;

- террорчылыкны һәм экстремизмны кисәтү, аларны кылуга ярдәм итә торган сәбәпләрне һәм шартларны бетерү мәсьәләләре буенча предприятие, оешма һәм учреждение житәкчеләрен тыңлауны оештыру;

түбәндәгеләр буенча эшчәнлекне координацияләү:

- террорчылыкны һәм экстремизмны кисәтү, аны камилләштерү буенча чаралар эшләү;

террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау өлкәсендә норматив хокукый актлар эзерләү;

- халык, ижтимагый оешмалар һәм массакүләм мәгълүмат чаралары белән үзара хезмәттәшлекне ныгыту һәм тыгыз хезмәттәшлекне җайга салу.

VI. ПРОГРАММАНЫҢ НӘТИЖӘЛӘЛЕГЕН БӘЯЛӘУ

Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеге террорчылык актларының янау дәрәжәсен киметү һәм Программада билгеләнгән ахыргы нәтижәләрне бәяләү индикаторларын үтәү нигезендә бәяләнәчәк.

Программаны тормышка ашыру түбәндәгеләрне тәэмин итәргә мөмкинлек бирәчәк:

- Зеленодольск муниципаль районы территориясендә террорчылык актлары кылу ихтималын минималләштерү;

- террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалауның муниципаль системасының нәтижәләлеген арттыру;

- предприятияләрне, учреждениеләрне, барлык милек рәвешләрендәге оешмаларны, шулай ук ижтимагый оешмаларны террорчылыкны һәм экстремизмны кисәтү буенча эшчәнлекне оештыруга җәлеп итү;

- террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалауны норматив хокукый җайга салуны алга таба үстерү;

- Зеленодольск муниципаль районы территориясендә куркынычсызлыкны тәэмин итү буенча муниципаль органнар һәм ижтимагый оешмалар эшчәнлеген мәгълүмати тәэмин итүне яхшырту;

- халыкның хокук саклау органнарына ышаныч дәрәжәсен күтәрү.

Муниципаль программаны тормышка ашыруның нәтижәләлеген бәяләү Программаның координаторы тарафыннан ел саен үткәрелә.

Муниципаль программаны тормышка ашыруның барышы һәм аның нәтижәләлеген бәяләү турында еллык хисап (алга таба – еллык хисап) Программа координаторы

тарафыннан эзерләнә һәм отчеттан соң килүче елның 1 мартына кадәр раслау өчен ЗМР Башкарма комитетына жиберелә.

Еллык хисап ел саен 25 апрельгә кадәр, хисаптан соң килүче елның 25 апреленә кадәр «Идарә»дәүләт автоматлаштырылган мәгълүмат системасында электрон рәвештә урнаштырыла.

Еллык хисап әлеге бүлеккә Кушымтада тәкъдим ителгән форманы тутыру белән мәгълүматны һәм түбәндәге бүлекләрдән торган аңлатма язмасын үз эченә ала:

- 1) хисап чорында ирешелгән конкрет нәтижәләр;
- 2) билгеләнгән срокларда башкарылган һәм үтәлмәгән (сәбәпләрен күрсәтеп) чаралар исемлеге;
- 3) Программаны гамәлгә ашыру барышына йогынты ясаган факторларны анализлау;
- 4) чараларны үтәү өчен бюджет ассигнованиеләреннән һәм башка чаралардан файдалану турында белешмәләр;
- 5) Программаның координаторы тарафыннан муниципаль программага кертелгән үзгәрешләр турында мәгълүмат.

Программаның нәтижәләлеге күрсәткечләренең план һәм факттагы күрсәткечләре арасындагы аермалыклар булган очракта, Программа координаторы мондый чыгымнарға йогынты ясаган факторларга анализ ясый. Анализ вакытында Программаның координаторы йогынты ясый алган эчке факторлар һәм Программаның координаторына бәйле булмаган тышкы факторлар аерылып тора.

Программаның координаторы Программаны тормышка ашыру барышы, Программа индикаторларына ирешүне дә кертеп, мәгълүматларның дәрәжәлеге, финанслау юнәлешләре һәм чыганаclarы буенча чыгымнар белән тәэмин ителергә тиеш.

өлкәсәндә иң яхшы проектқа (ижәди эш) конкурсы үткәру	өлкәсәндә иң яхшы проектқа (ижәди эш) конкурсы үткәру	өлкәсәндә иң яхшы проектқа (ижәди эш) конкурсы үткәру	өлкәсәндә иң яхшы проектқа (ижәди эш) конкурсы үткәру	өлкәсәндә иң яхшы проектқа (ижәди эш) конкурсы үткәру	өлкәсәндә иң яхшы проектқа (ижәди эш) конкурсы үткәру	өлкәсәндә иң яхшы проектқа (ижәди эш) конкурсы үткәру	өлкәсәндә иң яхшы проектқа (ижәди эш) конкурсы үткәру	өлкәсәндә иң яхшы проектқа (ижәди эш) конкурсы үткәру	өлкәсәндә иң яхшы проектқа (ижәди эш) конкурсы үткәру	өлкәсәндә иң яхшы проектқа (ижәди эш) конкурсы үткәру	өлкәсәндә иң яхшы проектқа (ижәди эш) конкурсы үткәру	
2.13. Тематик түгәрәк өстәлләр, конференциялар, конкурслар, ата-аналар жыельшлары, сыйныф сәгатьләре, акциялар, коммуникатив күнекмәләренә үстәргә, дуслык, милләгара һәм диниара татулык идеяләрен популярлаштыруга тренинглар оештырырга	ЗМР БК, ЗМР БК МИ	2021-2023 еллар	Чаралар саны	5	5	5	5	5	5	*	*	
2.14. Үзара аңлашу, милләгара теләктәшлек, балаларның медиаинициатив мәсьәләләрендә беләм дәрәжәсен арттыруга юнәлдерелгән «Ата-аналар өчен университет» форматы кысаларында дәрәсләр үткәруне оештырырга	ЗМР БК, ЗМР БК МИ	2021-2023 еллар	Профилактик дәрәсләрдә катнашкан ата-аналар, гаиләләренә гомуми өлешендә, %	50	55	60	65	*	*	*	*	
Барлығы 945 мең сум акча тотылган.										315	315	315

Файдаланылган кыскартулар исемлеге:

ЗМР БК-Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты;

ЗМР ЖҮО башлылары-Зеленодольск муниципаль районы жириле үзидарә органны башлылары;

ЗМР АТК – Зеленодольск муниципаль районында террорчылыкка каршы комиссия;

ЗР буенча ЭЭМ бүлгә-Россия Эчке эшләр министрлыгының Зеленодольск районы буенча бүлгә;

Зеленодольск ТР буенча РФ ФКХ -ТР буенча РФ ФКХ Зеленодольск шәһәрәндәгә бүлгә;

ЗМР БК МИ-Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының мөғариф идарәсе;

ЗМР БК МИ- Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының мэдәният идарәсе;

ЗМР БК СБ-Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының спорт бүлгә;

ЗМР БК ЯЭБ-Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләр бүлгә;

МБУ Форпост - "ФОРПОСТ" жәмәгәт тәртібен саклау буенча яшьләр (студентлар) формириваниеләренә

Зеленодольск үзәгә»;

ЗМР ОСЗ МТЗиСЗ - Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгының Зеленодольск

муниципаль районындагы социаль яклау бүлгә

* Искөрмә: финанслау күләме программага кертелгән предприятиеләрне һәм учреждениеләрне агымдагы финанслау
хисабына каралган.

Зеленодольск муниципаль районында
террорчлыкка каршы комиссия секретаре

А.В. Леухин